

USENGA WA MWANDUSO WA YOHANA Ulongozi

Usenga wa mwanduso wa Yohana kwa wanhu wose wandikigwa na Mtumigwa Yohana hagati ya mwaka 85-90 kwandusila viyelekigwe Yesu. Yohana hailagusa mwenyewo kuwa niiyo yandike, mbali kolagusa kuwa kakala msindila wa ugima na uzilibuko wa Yesu muna 1:1-3. Mwandikaji wa 1 Yohana woilinga na mwandikaji wa chitabu cha Mbili Inogile ya Yohana. Yohuwiligwa kuwa Yohana kandika Mbili Inogile ya Yohana na senga nhatu, senga izo ni 1 Yohana na 2 Yohana na 3 Yohana, lusita viyakalile Efeso.

Yohana kandika usenga uno kwa wahuwila wose na lusita ulo bumbila da wahuwila wa Chilisito dikala muna yamagayo kulawa muna dibumbila da wafundiza wa uvwizi. Wahuwila kuwa Yesu kakala Mulungu mbali hakalile munhu viyakalile muiisi. Kwa ichimu chino Yohana kandika kusonhela viya viyauonile ugima wa Yesu na viya viyamdalise kwa makono yake muna 1:1-3. Lungilo da Yohana da kwandika usenga uno dikala kuditenda deng'ho jake difikizigwe muna 1:4 na kuwagoma wahuwila kutenda uhasanyi muna 2:1 na kawakaliza wahuwila kulawa muna iwafundiza wa uvwizi muna 2:26 na kuwaguma moyo wahuwila kuwa wakomboligwa muna 5:13.

Yeliumo

Yohana kokwandusa usenga wake na koweng'ha lungilo dimwe da kuwandikila muna 1:1-4.

Kaidi kofambula viya Mulungu viyeli bung'hulo na viya viwolondeka kukala fana Yesu viyakalile muna 1:5-3:10.

Maabaho kowakumbusa ndagilizi ya kuilonda wawo kwa wawo muna 3:11-5:12.

Kuuhelelo Yohana kogotola usenga wake muna 5:13-21.

Mbuli ya Ugima

¹ Chomwandikilani kusonhela Mbuli ya ugima yoyakalile uko kusongela mwanduso kulumbigwa kwa zisi zose. Cheye chimuhulika na chimuwona kwa meso yetu wenyewo, chimuwona na chimdalisa kwa makono yetu wenyewo.

² Ugima iyo viyalawilile cheye chimuwona na chomulavila ukalangama na kuwagong'ondelani mbuli ya ugima iyo wa siku zose yoyakalile kwa Tata na yoyalagusigwe kumwetu.

³ Chiwagong'ondelani yaja yochiyawone na kuyahulika, muladi na mweye muilumbe na cheye. Na kuilumba na Tata na Yesu Chilisito mwanage.

⁴ Chomwandikilani yano muladi ndeng'helelo yetu idahe kufikizigwa.

Mulungu ni bung'hulo

⁵ Na uno uwo usenga uchiuhulike kulawa kwa Yesu na kuwagong'ondelani. Mulungu ni bung'hulo, na kumwake yeche kwabule ziza jojose.

6 Chihalonga kuwa chiilumba nayo na kuno chokala muna diziza, cholonga uvwizi na hachikala kwa kusondelela ukweli.

7 Mbali fana chokala muna dibung'hulo fana ye ye viyeli muna dibung'hulo, choilumba cheye kwa cheye, na damu ya Yesu Chilisito yeli mwange, yochisafya cheye uhasanyi wetu wose.

8 Chahalonga chabule uhasanyi, choivwizila wenywewo na ukweli wamwabule mgati yetu.

9 One chahamulongela Mulungu uhasanyi wetu, ye ye kokwaminika na kanoga siku zose na kezachilekelela uhasanyi wetu na kuchisafya vinhu vose vichitenda viya havimnogeza Mulungu.

10 One chahalonga hachitendile uhasanyi, chomtenda ye ye kuwa mvwizi na wala mbuli yake yamwabule mgati yetu.

2

Chilisito mgombezi wetu

1 Wanangu walondwa, nomwandikilani mbuli zino muladi sekemutende uhasanyi, mbali one munhu yoyose yahatenda uhasanyi, chinayo ye ye yoyochigombela kwa Tata, niiyo Yesu Chilisito yoyomnogeza Mulungu.

2 Nayo iyo nhosa ilavigwe kwa ichimu cha kusegeza uhasanyi wetu, siyo kwa uhassanyi wetu muhala, mbali iviya uhasanyi wa wanhu wose.

3 One chahategeleza ndagilizi za Mulungu, chodaha kuvimanya kweli chimmanya.

4 Munhu yahalonga kuwa, “Nimmanya Mulungu,” mbali hategeleza ndagilizi zake, munhu iyo ni mvwizi na kabule ukweli mgati yake.

5 Mbali munhu yoyose yotegeleza mbuli ya Mulungu, ulondo wa Mulungu utoga mgati yake, mbuli ino yochitenda chiwe na ukweli kuwa chamgati yake.

6 Munhu yoyose yolonga kuwa kailumba na Mulungu, kolondeka kukala fana viyakalile Yesu.

Ndagilizi ya sambi

7 Wambwiya zangu, simwandikilani ndagilizi ya sambi, mbali ndagilizi ya umwaka yomukalile nayo kusongela mwanduso. Ndagilizi ya umwaka ni usenga uja womuhulike.

8 Iviya nomwandikilani ndagilizi ya sambi, ukweli wake wowoneka mgati mwa Chilisito na iviya wowoneka mgati yenu, kwaviya ziza dofosa na bung'hulo da kweli dibung'hula dimala.

9 Munhu yoyose yolonga kamuna dibung'hulo mbali komwihila ndugu yake, munhu iyo yang'halu muna diziza.

10 Munhu yoyomulonda ndugu yake kokala muna dibung'hulo na wala mgati yake mwabule chinhua cha kuwatenda wamwenga watende uhasanyi.

11 Mbali munhu yoyose yomwihila ndugu yake kokala na kugenda muna diziza, na hakumanya kunhu kuyohita, kwaviya ziza dimtenda yatulike yameso.

12 Nomwandikilani mweye wanangu, kwaviya uhasanyi wenu usegezigwa kwa ichimu cha zina da Yesu Chilisito.

13 Nomwandikilani mweye china tata, kwaviya mummanya Yesu Chilisito yeli baha kulawa mwanduso wa kulumbigwa kwa zisi zose.

Nomwandikilani mweye wabwanga, kwaviya mumuhuma mwihi ija.

¹⁴ Nomwandikilani mweye wana, kwaviya mummanyia Tata. Nomwandikilani mweye china tata, kwaviya mummanyia Yesu Chilisito yeli baha kulawa mwanduso wa kulumbigwa kwa zisi zose. Nomwandikilani mweye wabwanga, kwaviya muna ludabwa, na mbuli ya Mulungu yokala mgati yenu, na mumuhuma mwihi ija.

¹⁵ Sekemuilonde zisi zose hebu vinhu vili muna isi. One munhu yahailonda zisi zose, ulondo wa Tata wamwabule mgati yake.

¹⁶ Mana vinhu vose vili muna zisi zose, tamaa za zihileza lukuli na tamaa za meso na magoda yoyogaligwa kwa kuwa na vinhu vingi, vinhu ivo vose havilawa kwa Tata bule mbali volawa muna isi.

¹⁷ Isi yose na tamaa zake zihile zose vofosa, mbali munhu yotenda viyolonda Mulungu kokala siku zose.

Munhu yomulema Chilisito

¹⁸ Wanangu, uno ni lusita lwa uhelelo! Muhulika kuwa munhu yeli na udugi kwa Chilisito keza-kwiza, mbali hata sambi wanhu wengi weli na udugi kwa Chilisito walawilila, ivo chovimanya kuwa uno ni lusita lwa uhelelo.

¹⁹ Wanhu wawo wolawa kumwetu mbali hawawile wa kumwetu, kwaviya one wawile wa kumwetu, wahakalile hamwe na cheye, mbali viwachilekile ilagusa kuwa hawawile wa kumwetu.

20 Mbali mweye wose mumuhokela Muhe Yelile kulawa kwa Chilisito, ivo mweye moumanya ukweli.

21 Lelo nomwandikilani, siyo kwaviya hamumanyile ukweli, mbali kwaviya mumanya ukweli, na iviya muvimanya kuwa uvwizi wowose haulawa muna ukweli.

22 Mvwizi iyo yelihi? Munhu yobela kuwa Yesu ni Chilisito, munhu yalingile ivo ni munhu mdugi wa Chilisito Mulopozi. Kombela Tata na Mwamage.

23 Kwaviya munhu yoyose yomulema Mwana iviya komulema Tata, na munhu yoyose yomtogola Mwana iviya komtogola Tata.

24 Ivo usenga womuuhulike kulawa mwanduso ukale mgati yenu. One usenga uwo umuuhulike uhakala mgati yenu, na mweye iviya mwizakala mgati mwa Mwana hamwe na Tata.

25 Na chino niicho Chilisito mwenyewo choyachilagane, ugima wa siku zose.

26 Nimwandikilani mbuli zino kwa ichimu cha wanhu wogeza kumwagizani.

27 Mbali muhokela Muhe Yelile kulawa kwa Chilisito, na Muhe ija yahakala mgati yenu, hamulonda munhu wa kuwafundiza, kwaviya Muhe wake komfundizani mbuli zose. Muhe ija kolonga ukweli wala halonga uvwizi. Basi fana viya Muhe viyofundizani, kaleni kwa kuilumba na Chilisito.

28 Lelo wanangu, gendeleleni kukala mgati yake, muladi vondayalawilile sekechidumbe na sekechimuwonenele chinyala vondayeze.

29 One muhavimanya kuwa Chilisito kotenda yoyomnogeza Mulungu, muvimanye kuwa chila

munhu yotenda yoyomnogeza Mulungu kawa mwana wa Mulungu.

3

Wana wa Mulungu

¹ Loleni ni ulondo ulingile vilihi uyaching'hile Tata kuwa chitangigwe wana wa Mulungu na ivo vichili, kwa ichimu chino wanhu wa zisi zose hawachimanya, kwaviya hawammanyile Mulungu bule.

² Walondwa wangu, sambi cheye ni wana wa Mulungu, mbali hainakwikigwa hazelu viya vondachiwe, mbali chovimanya kuwa lusita Chilisito vondayalawilile chizakuwa fana ye, kwaviya chizamuwona fana ye, viyeli.

³ Na chila munhu yeli na lolelo dino mgati mwa Chilisito koisafya ye, mwenyewo fana viya Chilisito viyasafyike.

⁴ Chila munhu yotenda uhasanyi kobena malagilizo ya Mulungu, kwaviya uhasanyi ni kubena malagilizo.

⁵ Na mweye muvimanya kuwa Chilisito kalawilila muladi yausegeze uhasanyi wetu. Na mgati yake mwabule uhasanyi.

⁶ Chila munhu yoilumba na Chilisito hagendeleta kutenda uhasanyi bule, mbali yogendeleta kutenda uhasanyi hamuwonile bule hebu hammanyile.

⁷ Lelo wanangu sekemutogole kwehuligwa na munhu yoyose. Munhu yoyose yoyomnogeza Mulungu, Mulungu iviya konogiligwa naye fana viya Chilisito viyomnogeza Mulungu.

⁸ Munhu yoyose yogendelela kutenda uhasanyi ni wa Mwihi, kwaviya Mwihi katenda uhasanyi kusongela mwanduso wa kulumbigwa kwa isi, mbali Mwana wa Mulungu keza mwiisi kwa ichimu cha kuzibanganza sang'hano za Mwihi ija.

⁹ Chila munhu yawile mwana wa Mulungu hagendelela kutenda uhasanyi bule, kwaviya mbeyu ya Mulungu yokala mgati yake, hadaha kugendelela kutenda uhasanyi, kwaviya kawa mwana Mulungu.

¹⁰ Vino niivo vichivimanya, wana wa Mulungu viweli na wana wa Mwihi ija viweli. Wanhu wose hawatenda yoyomnogeza Mulungu hebu kuleka kuwalonda ndugu zawo siyo wana wa Mulungu.

Mwiilonde

¹¹ Uno niuwo usenga womuuuhulike kulawa baho mwanduso. Cholondeka chilonde.

¹² Sekechiwe fana viya Kaini viyawile wa Mwihi ija kwa kumkoma chisede Habili mdodo wake mwenyewo. Habali Kaini kamkoma chisede Habili? Kwaviya kasang'hana yehile mbali ndugu yake kasang'hana yanogile.

¹³ Ndugu zangu one wanhu wa zisi zose wahamwihilani, sekemwazanywe.

¹⁴ Chovimanya kuwa chifosa mwiiifa na kwingila muna ugima, kwaviya chowalonda wahuwila wayetu, Munhu yoyose yelibule ulondo kokala muna iifa.

¹⁵ Chila munhu yomwihila muhuwilaa miyage ni mkomaji, na movimanya kuwa habule mkomaji yeli na ugima wa siku zose.

¹⁶ Cheye chiumanya ulondo kwa nzila ino, Yesu Chilisito kalava ugima wake kwa ichimu chetu.

Na cheye iviya cholondeka kulava ugima wetu kwa ichimu cha wahuwila wayetu.

¹⁷ Lelo munhu yahawa na vinhu va zisi zose vino na yahamuwona ndugu yake kana uzidilwa na hamuwonela ubazi, kodahaze kulonga kana ulondo wa Mulungu muumoyo wake?

¹⁸ Wanangu, ulondo wetu sekeuwe wa mbuli na kulonga muhala, mbali cholondeka chiwe na ulondo wa kweli na wouwoneka kwa sang'hano.

Mizoyo yetu haizadumba haulongozi wa Mulungu

¹⁹ Kwa nzila ino chizavimanya kuwa cheye cha wakweli, na mizoyo yetu haizadumba haulongozi ha Mulungu,

²⁰ ihawa mizoyo yetu yochilongela kuwa chibanga, chivimanya kuwa Mulungu ni mkulu kufosa mizoyo yetu, na komanya vinhu vose.

²¹ Walondwa wangu, one mizoyo yetu hachilongeleza, cheye hachizadumba haulongozi ha Mulungu,

²² na chohokela kulawa kumwake chila chinhu chochipula, kwaviya chotegeleza malagilizo yake na kutenda yaja yomnogeza.

²³ Na ndagilizi yake iyo ino, chimuhuwile mwanage Yesu Chilisito, na chiilonde fana viyachilagilize.

²⁴ Wanhu waja wotegeleza malagilizo ya Mulungu wokala mgati mwa Mulungu na Mulungu kokala mgati yawo. Ivo kwa Muhe Yelile yochimuhokele kulawa kwa Mulungu, chovimanya kuwa Mulungu kokala mgati yetu.

4

Muhe wa Kweli na Muhe wa Uvwizi

¹ Walondwa wangu, sekemumuuhwile chila munhu yoyolonga kolongozigwa na Muhe wa Mulungu, mbali mgezeni muladi muwone fana munhu iyo kolongozigwa na Muhe wa Mulungu, kwaviya walotezi wa uvwizi wengi wabaho mvunyo muna izisi zose.

² Ino iyo nzila ya kuvimanya fana munhu kolongozigwa na Muhe wa Mulungu. Chila munhu yolonga kuwa kweli Yesu Chilisito keza chiunhu kolongozigwa na Muhe wa Mulungu.

³ Munhu yoyose hamtogola Chilisito, kabule Muhe yolawa kwa Mulungu. Munhu iyo kana muhe wa mdugi kwa Chilisito. Na mweye muhulika mumala kuwa kokwiza, na sambi keza kamala muna zisi zose.

⁴ Mweye wana, mwa wanhu wa Mulungu na muwahuma walotezi wa uvwizi, kwaviya Muhe yokala mgati yenu kana ludabwa ng'hani kufosa muhe yokala mgati ya wanhu wa zisi zose.

⁵ Walotezi wa uvwizi wolonga mbuli za zisi zino, na wanhu wa zisi zose wowategeleza kwaviya walowa muna izisi zose,

⁶ Cheye cha wanhu wa Mulungu, na munhu yoyose yommanyia Mulungu kochitegeleza, munhu heli wa Mulungu hachitegeleza. Ivo kwa nzila ino chodaha kumanya mbasakanyo ya Muhe wa kweli na muhe wa uvwizi.

Mulungu ni ulondo

⁷ Walondwa wangu, chiilonde, kwaviya ulondo wolawa kwa Mulungu, na chila munhu yeli na

ulondo kawa mwana wa Mulungu na kammanyia
Mulungu.

⁸ Munhu yoyose yelibule ulondo hammanyile
Mulungu, kwaviya Mulungu ni ulondo.

⁹ Na Mulungu kalagusa ulondo wake kumwetu
kwa kumtuma Mwanage nyachende muna isi,
muladi chiwe na ugima kufosela yeye.

¹⁰ Uno uwo ulondo, siyo cheye chimulonda Mu-
lungu, mbali yeye kachilonda cheye, kamtuma
Mwanage yawe nhosa ya kulekelela uhasanyi
wetu.

¹¹ Walondwa wangu, ihawa Mulungu
kachilonda cheye fana vino, cholondeka na cheye
chiilonde.

¹² Habule munhu yamuwonile Mulungu, mbali
one chihailonda Mulungu koilumba na cheye na
ulondo wake utoga mgati yetu.

¹³ Chovimanya kuwa chokala kwa kuilumba na
Mulungu, na Mulungu kokala kailumba na cheye,
kwaviya yeye kaching'ha Muhe wake.

¹⁴ Cheye chiwona na kuwalavila ukalangama,
Tata kamtuma Mwanage yawe Mulopozi wa
wanhu wose wa zisi zose.

¹⁵ Munhu yoyose yolonga kuwa kweli Yesu
ni Mwana wa Mulungu, Mulungu kokala kwa
kuilumba na munhu iyo na yeye kokala koilumba
na Mulungu.

¹⁶ Cheye iviya chovimanya na kuhuwila ulondo
uyalinawo Mulungu kumwetu. Mulungu ni
ulondo na wanhu wose wokala muna ulondo,
waja wokala kwa kuilumba na Mulungu na Mu-
lungu kokala kwa kuilumba nawo.

¹⁷ Kwa nzila ino, ulondo utoga mgati yetu muladi sekechidumbe muna dizuwa diya da nhaguso, kwaviya fana viyeli ivo vichili cheye muna izisi zose zino.

¹⁸ Ulondo wabule ludumbo, mbali ulondo uto-gile wosegeza ludumbo jose. Munhu yeli na ludumbo hatoga muna ulondo, ludumbo dokwiza kwaviya wanhu wodumba nhaguso.

¹⁹ Cheye china ulondo, kwaviya Mulungu kachilonda cheye teng'hu.

²⁰ One munhu yahalonga “Nomulonda Mulungu,” kuno komwihila ndugu yake, munhu iyo mwizi. Kwaviya one yahamwihila ndugu yake yoyomuwona, hadaha kumulonda Mulungu ija hamuwona.

²¹ Na Chilisito kaching'ha ndagilizi ino, munhu ija yoyomulonda Mulungu kolondeka iviya yamu-londe ndugu yake.

5

Kuhuma mbuli zihile za zisi zose

¹ Chila munhu yohuwila kuwa Yesu ni Chilisito Mulopozi, kawa mwana wa Mulungu, na chila munhu yomulonda Tata iviya komulonda mwanage.

² Vino ivo vichimanyile kuwa chowalonda wana wa Mulungu kwa kumulonda Mulungu na kutegeleza ndagilizi zake.

³ Vochitegeleza ndagilizi zake cholagusa kuwa chomulonda Mulungu. Na ndagilizi zake zihuha kumwetu,

⁴ kwaviya chila mwana wa Mulungu kodaha kuzihuma mbuli zihile za zisi zose. Na chozihuma zisi zose kwa ichimu cha uhuvilo wetu.

⁵ Vino yelihi yodaha kuzihuma mbuli zihile za zisi zose? Munhu ija yohuwila kuwa Yesu ni Mwana wa Mulungu.

Ukalangama kusonhela Yesu Chilisito

⁶ Yesu Chilisito iyo yezile kwa mazi na damu. Hezile kwa mazi muhala, mbali keza kwa mazi na damu. Na Muhe Yelile kolonga kuwa mbuli ino ni kweli, kwaviya Muhe Yelile ni kweli.

⁷ Lelo Muhe niiyo yoyolonga kwaviya Muhe niiyo kweli.

⁸ Muhe Yelile na mazi na damu, wano wose watatu woitogolela.

⁹ Yahawa choutogola ukalangama wa wanhu, ukalangama wa Mulungu uzama ng'hani, na Mulungu kalava ukalangama vino kusonhela Mwanage.

¹⁰ Munhu yoyose yomuhuwila Mwana wa Mulungu kana ukalangama uwo muna umoyo wake. Mbali munhu yoyose hamuhuwila Mulungu, iyo komtenda Mulungu yawe mvwizi, kwaviya hahuwila ukalangama uja Mulungu uyamulavile Mwanage.

¹¹ Na ukalangama wenyewo uwo uno, Mulungu kaching'ha ugima wa siku zose, na ugima uwo wopatika kwa nzila ya Mwanage.

¹² Munhu yoyose yeli na Mwana wa Mulungu kana ugima uwo, munhu yoyose yelibule Mwana wa Mulungu kabule ugima uwo.

Ugima wa siku zose

13 Nomwandikilani mbuli zino mweye womudihuwila zina da Mwana wa Mulungu muladi muvimanyi kuwa muna ugima wa siku zose.

14 Kwa nzila ino, cheye hachidumba haulongozi wa Mulungu, kwaviya chovimanya kuwa chahapula chochose kwa malondo yake, kezachihulika.

15 One chovimanya kuwa kochihulika chochose chochimpula, iviya chovimanya kuwa koching'ha vinhu vose vochimpulile.

16 Munhu yahamuwona ndugu yake kotenda uhasanyi uja woumgala kuna ifa, kolondeka yampulile kwa Mulungu, Mulungu kezamwing'ha ugima munhu iyo yapuliligwe kwa Mulungu. Mboli ino yowasonhela wanhu waja wotenda uhasanyi haugala kuna ifa. Wabaho uhasanyi woumgala kuna ifa, silonga kuwa mupule kwa Mulungu kwa ichimu icho.

17 Chila sang'hano haimtunhiza Mulungu ni uhasanyi, mbali kuna uhasanyi haumgala munhu muna iifa.

18 Chovimanya kuwa weli wana wa Mulungu hawagendelela kutenda uhasanyi, kwaviya Mwana wa Mulungu komulolesa goya, wala mwihi ija hadaha kuwatenda chochose!

19 Chovimanya kuwa cheye cha wana wa Mulungu, na zisi zose za wihi zolangulizigwa na Mwihi ija.

20 Chovimanya kuwa Mwana wa Mulungu keza kamala, nayo kachitenda chimmanyi Mulungu wa kweli. Cheye chokala kwa kuilumba na Mulungu wa kweli na choilumba na Mwanage Yesu Chilisito. Ino iyo Mulungu wa kweli na ugima wa siku zose.

21 Wanangu, muiteganye na milungu wa uwizi.

**Biblia Ching'hwele
The New Testament in Kwere**

copyright © 2014, 2019 The Word for the World and Pioneer Bible Translators

Language: Kwere

Translation by: Pioneer Bible Translators and The Word for the World

Contributor: Pioneer Bible Translators

For more information, visit pioneerbible.org

NT © 2014 Pioneer Bible Translators and The Word for the World CC-BY-SA; OT © 2019 Pioneer Bible Translators CC-BY-NC-ND

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Apr 2025 from source files dated 1 May 2025

45889645-bcee-5a46-b79c-9beb4b49c6a0